

СТАНОВИЩЕ

по конкурса за заемане на академична длъжност доцент по професионално направление 2.3. Философия в ИИОЗ на БАН, обявен в ДВ, бр. 91/24.11.2015 г. с единствен кандидат Кирил Пламен Карталов

Кандидатът в конкурса, Кирил Карталов, е магистър по политически науки (с профил Международна политика) от Миланския католически университет. През 2013 г. защитава докторска дисертация в същия университет на тема „Дипломатическата мисия на Монсенъор Анджело Джузепе Ронкали, Апостолически визитатор и делегат в България (1925 – 1934)“. Бил е преподавател в Миланския католически университет по история на международните отношения и институции, както и по история на трактатите и международна политика. Понастоящем е преподавател в УниБИТ по политология. Съветник е на Председателя на БАН.

Д-р Карталов е автор на една монография на италиански език и на една – на български, посветени на апостолическата мисия на Монсенъор Ронкали (по-късно папа Йоан XXIII) в България, които, предполагам, се базират на неговата докторска дисертация. Също така е автор и на монографиите „Папска дипломация. Светият престол в международните отношения през понтификата на Йоан Павел II“ и „Парадигми на политическата наука“. Книгата му за мисията на Монсенъор Ронкали в България е финалист в авторитетния международен научен конкурс “Premio Acqui Storia” през 2014 г. Д-р Карталов е редактор и съставител на няколко мащабни научни издания. Негови публикации са цитирани в италиански и френски списания. Рецензии за негови трудове са излизали в няколко международни периодични издания.

В конкурса д-р Карталов кандидатства със съставителствата на „Наръчник на политиките според кардинал Мазарини“ (изд. За Буквите – О писменехъ, 2010 г.) и „Ultima Ratio Regum. Военна сила и международни отношения“ на Масимо де Леонардис (същото издателство, 2011 г.), както и с монографията „Парадигми на политическата наука“ (същото издателство, 2010 г.).

Ще си позволя да фокусирам коментара си върху монографията на Кирил Карталов, тъй като не съм в състояние да дам оценка на негови изследователски постижения при подготовката на двете публикации, на които той е съставител (в авторската справка за приносите и самият кандидат представя само постиженията на авторите на въпросните съчинения). Но що се отнася до „Парадигми на политическата наука“, тя остави у мен впечатлението за значимо – и по обем, и по обхват на разгледаните проблеми и теории – изследване. То има по-скоро обзорен характер, съдържа редица типологии на важни за въпросната наука категории и концепции. Както и самият автор отбелязва в Предговора, изследването има за адресат една публика от образовани читатели, които не са специалисти в тази област (вж. с. 10). Ето защо в книгата не се развива цялостна авторска концепция относно някакъв теоретичен

или практически проблем, а се представят по добросъвестен, обективен и ерудиран начин важни елементи на науката за политиката.

По мое мнение достойнство на този текст е, че той е разработван в не-англоезична професионална среда. Ползвани са редица изследвания на сериозни италиански учени, благодарение на което книгата представя един поглед към нейния предмет в перспектива, по-различна от американски-стандартизираната, с която си имаме работа през последните десетилетия.

В композиционно отношение за мен остана озадачаваща структурата на текста. Не можах да схвана логиката, по която е построено изложението. Защо, например, главата „Икономически анализи на политиката” е между „Съвременни аспекти на политическите процеси” и „Компоненти на политическата система”, а не, да речем, преди или след тях? Подобни въпроси могат да се зададат относно ситуирането и на други глави и параграфи от текста. Щеше да бъде по-добре, ако авторът беше представил в Предговора своите съображения да структурира книгата по този именно, а не по друг начин.

Не като някакви съществени недостатъци на книгата, а по-скоро като свидетелство, че съм се запознал внимателно с нея, ще посоча неудачния превод на „Politik als Beruf” на Вебер като „Политиката като професия” (с. 27). Наистина, терминът „Beruf” има и това значение, но в случая означава „призвание”, както и се превежда на български. Подобен малък езиков проблем има и с транскрипцията на името на Rawls като Раулс (с. 59).

Взет сам по себе си, комплектът от публикации, с които д-р К. Карталов кандидатства за научната длъжност „доцент” по философия, буди известни съмнения относно убедителността на неговата кандидатура. По същество за изследователски приноси може да претендира само монографията „Парадигми на политическата наука”, която пък не е от собствено философско естество. Вземайки предвид обаче значителния международен изследователски опит на кандидата, успехите на международно равнище на други негови публикации, безспорно високото качество на монографията, с която участва в конкурса, както и комплексния по отношение на научната номенклатура характер на Института за изследване на обществата и знанието, в който се провежда конкурсът, аз препоръчвам на Научния съвет на ИИОЗ да избере на научната длъжност „доцент” д-р Кирил Карталов.

04.04.2016 г.

проф. дфн Пламен Макариев